

YETİŞKİNLERE EĞİTİM HİZMETİ VEREN BELDEEVLERİNE DEVAM EDEN KADIN KURSIYERLERİN PROFİLİ VE ALDIKLARI EĞİTİMLERE YÖNELİK GÖRÜŞ VE GÖZLEMLERİ

Yrd. Doç. İlknur Ulutak
Anadolu Üniversitesi
Açıköğretim Fakültesi
iulutak@anadolu.edu.tr

Yrd. Doç. Özden Candemir
Anadolu Üniversitesi
Açıköğretim Fakültesi
ocandemir@anadolu.edu.tr

Prof. Dr. Emine Demiray
Anadolu Üniversitesi
Açıköğretim Fakültesi
edemiray@anadolu.edu.tr

Özet

Günümüzde eğitim, yararlı bilgiler edinmek, bir iş bulabilmek veya kendisini geliştirebilmek için hayatın bütün alanlarına yayılan bir süreç haline gelmiştir. Eğitime ve bilgiye ulaşmanın yolu artık sadece okul değildir. Kişiler hayatının her döneminde, yaşam boyu eğitim ile de eğitimlerine devam edebilmektedir. Yaşam boyu eğitim, kadının yaşamı boyunca arayışında olduğu, gönüllü ve istekli olarak sürdürdüğü, öğretim kurumlarında yapılan ya da bireyin yaşadığı çevresi ile etkileşimi sonucu ortaya çıkan öğrenmeleri, çalışma hayatında edindiği becerileri kapsamaktadır. Yaşam boyu eğitim, kadının yaşamını sürdürmesini, sosyal hayata katılımını, aktif vatandaşlığını, kişisel gelişimini, özsaygısını zenginleştirmektedir. Eskişehir ilinde Tepebaşı Belediyesi'ne bağlı olarak kurulan ve yaşam boyu eğitim kapsamında çalışan 23 Beldeevi bulunmaktadır. Bu kursların en büyük takipçileri yetişkin kadınlardır. Beldeevleri yetişkin eğitimi kapsamında meslek ve beceri edindirme kursları açmak, kadınların toplumsal açıdan güçlenmesini sağlayacak bilinç yükseltici eğitim çalışmaları hazırlamak, kadınlarla bilgilendirme toplantısı yapılmasını sağlamak, eğitim seminerleri düzenlemek gibi önemli bir dizi işlevi başarıyla yerine getirmektedir.

Bu çalışmada Beldeevlerine devam eden kadın kursiyerlerin aldıkları eğitimlere yönelik görüş ve gözlemlerini belirlemek amacıyla, 325 kursiyere 38 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, kodlanarak bilgisayara yüklenmiş ve "SPSS 23" istatistik programı kullanılarak çözümlenmiştir. Anketler sonucunda kursiyerlerin demografik özellikleri, kurslara gelme nedenleri, memnuniyet düzeyleri ve açık ve uzaktan öğrenmeye yönelik tercihleri belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Beldeevleri, kadın eğitimi, yetişkin eğitimi, yaşam boyu eğitim, yaygın eğitim.

OPINIONS AND OBSERVATIONS OF THE WOMEN ATTENDEES ABOUT THE TRAINING IN BELDEEVI AND THEIR PROFILE

Abstract

Today, education has become a process that spreads to all areas of life in order to obtain useful information, to find a job or to improve oneself. School is no longer the only place society can get education and access to knowledge. People can continue their education with lifelong education in every period of their life.

Lifelong learning includes skills that are developing in the work life, voluntarily and willingly, in learning institutions, or in the daily life interaction with the environment in which the individual lives.

Lifelong education enriches women's life, social life participation, active citizenship, personal development and self-esteem. There are 23 Beldeevi established in Eskisehir and affiliated to Tepebasi Municipality and working within the scope of lifelong education. The majority of the followers of these courses are adult women. Belvedevleri successfully fulfills a number of important functions within the scope of adult education, such as opening vocational and skills training courses, preparing awareness-raising training activities that will enable women to become socially strengthened, organizing informative meetings with women and organizing training seminars.

In this study, a questionnaire consisting of 38 questions was applied to 325 courses to determine the views and observations of the trainers attending to the Beldeevi. The data obtained in the study were coded and loaded on the computer and analyzed using the "SPSS 23" statistical program. As a result of the questionnaires, the demographical characteristics of the trainees, reasons for coming to the courses, satisfaction levels and preferences for open and distance learning were determined.

Keywords: Beldeevleri, women education, adult education, lifelong education, non - formal education.

GİRİŞ

Dünyadaki modern eğilimler, kadının önemini aile yaşamında olduğu kadar, toplum yaşamında da arttırmaya yardımcı olmuştur. Kadın, artık sadece aile ortamında çocuk bakıcısı ve ev işleri gibi sınırlandırmaları aşmış, toplum hayatının aktif bir üyesi olmak istemiştir. Kadının bu talebi, eşit eğitim koşulları ile mümkün görülmektedir. Küreselleşme sürecine kolay ve etkin bir şekilde uyum sağlamak, toplumların vatandaşlarına vereceği eğitimin niteliği ve etkinliği ile mümkündür. Nüfusun yarısını oluşturan ve gelecek kuşakların yetişmesinde temel roller üstlenen kadın ve genç kızların eğitimi; bir taraftan onların statülerinin yükseltilmesini, üretime, dolayısıyla kalkınmaya daha fazla katılımlarını sağlarken, diğer taraftan da bu hızlı değişikliklere uyum sağlamasında önemli bir önkoşuldur (Seven ve Engin, 2007: 180).

Eğitim, bireyin toplumda hak ettiği yeri bulabilmesi, bu yer ya da meslekten toplum ve kendisi için her zaman yüce olan erklere ulaşmasında yararlanabileceği bilgi, davranış ve yeteneklerle donatılmasıdır. Kadın eğitimi, genel eğitimin ayrılmaz bir parçası olarak gelişmiş ülkelerin eğitim sistemleri içinde önemli bir yer tutmaktadır (Karaman, 1994: 401, Aktaran: Tor, 2016: 71).

Lowe (1985: 66), yetişkin eğitiminin öncelikli hedef kitesini 'Eğitim bakımından yoksunluk içinde bulunanlar' olarak tanımlamakta ve bunları şöyle sıralamaktadır. Okuma yazma bilmeyenler, kırsal kesimdeki yoksul halk, istihdama elverişli becerileri olmayan işsiz gençler, niteliksiz ve yarı niteliksiz işçiler, işsiz ve çalışma olanağı bulunmayan yetişkin işçiler, göçmen işçiler, etnik azınlıklar, özellikle daha az yorucu işlere ihtiyacı olan yoksul durumdaki yaşlılar, bazı kategorilere giren kadınlar (Bağcı, 2014: 29).

Türkiye'de yapılan araştırmalar; kız çocuklarının eğitimin önünde pek çok engel olduğu üzerinde durmaktadır. Özellikle kırsal yörelerde çocuğun okula gönderilmesinde anne babanın tercihlerini erkek çocuktan yana kullandığı görülmektedir. Dini inançlara uygun okul seçeneklerinin bulunmaması, ailelerin kalabalık olması, düşük gelir, erken evlilikler, kız çocuğunun aile içinde ikincil konumu, kız çocuklarının ikinci annelik rolü gibi etkenler okula gitmeme oranını olumsuz etkilemektedir. Bunların yanı sıra Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde köy okullarının kapatılması, yakında okul bulunmaması, taşınmalı ve yatılı eğitim sorunları, programların gündelik hayata dair beklentileri karşılayamaması da eklenmektedir (Tunç, 2009: 261, Aktaran: Tor, 2016: 72).

1928'de açılan millet mektepleri yaygın eğitim çalışmalarının ilk örneklerindedir. Kız Teknik Öğretim bünyesindeki yaygın eğitim hizmetleri de 1928 yılından itibaren başlamıştır. Bu hizmet; Pratik Kız Sanat Okulları, Köy Kadınları Gezici Kursları, Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüleri ve Halk Eğitim Merkezleri tarafından belli bir sistem içinde, en büyük yerleşim merkezinden başlayarak okullaşmanın

mümkün olmadığı köylere kadar götürülmüştür. TC Hükümeti ile UNICEF arasında "İşbirliği Programları" çerçevesindeki projelerde de kadın eğitimiyle ilgili olarak; Kız Çocuklarının Eğitimi, Yetişkinlerin Okur-Yazarlığı, Kadınların Beceri ve Gelir Düzeylerinin Yükseltilmesi Projeleri başlatılmış bulunmaktadır (Demiray ve Curabay, 2004).

Ülkemizde bu projelerin yanında günümüzde, TC Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bağlı olarak çalışan "Toplum Merkezleri'nde bireylerin bilgi, bilinç ve beceri düzeylerini arttırmaya yönelik eğitim programları çerçevesinde, yöre halkının bilgi ve bilinç düzeyi arttırılarak özellikle kadının aile ve toplum içindeki statüsünün yükseltilmesi, üretken hale getirilmesi, sağlık, beslenme, çocuk gelişimi ve eğitimi, aile planlaması ve ev ekonomisi konularında bilgilendirilmesi, kadın-çocuk-gençlere vatandaşlık haklarından başlayarak insan haklarının nasıl kullanılacağına öğretilmesi, çeşitli konularda rehberlik yapılması, sosyal kültürel açıdan çok boyutlu ilgi alanlarının geliştirilerek halk katılımının sağlanması gerçekleştirilmektedir (SHÇEK, 2016). Ayrıca belediyeler tarafından da kadın eğitime ve kadınların meslek kazanmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Türkiye'nin Sorunlarına Çözüm Konferansı'nın iki yıl süren çalışmaları sonucunda 81 il içinde en gelişmiş iller arasında yer alan Eskişehir ilinde de Tepebaşı Belediyesi'ne bağlı olarak kurulan Beldeevleri bu görevi üstlenmiştir.

Beldeevi terimi ilk olarak 2001 yılında Eskişehir Tepebaşı Belediyesi, Anadolu Üniversitesi, Osmangazi Üniversitesi, Halk Eğitim Merkezi ve Atatürk Eğitim Parkı işbirliği ile gerçekleştirilen ve Dünya Sağlık Örgütü kapsamında değerlendirilen "Çocuk, Genç ve Yetişkin Eğitime Destek Projesi" kapsamında kullanılmıştır. "Çocuk, Genç ve Yetişkin Eğitime Destek Projesi"nin amacı; çocuk, genç ve yetişkinlere meslek kazandırmak, temel ihtiyaçlarını karşılamak, sosyal, kültürel, sportif ve eğitime destek faaliyetlerini gerçekleştirmektir. (CURABAY, 2006:759) Bu amaç doğrultusunda Beldeevleri projesinin "ilk" Beldeevi olan Fevzi Çakmak Beldeevi 2001 yılında hizmete açılmış ve Eskişehir Tepebaşı Belediyesi'ne bağlı olarak faaliyete geçmiştir. Fevzi Çakmak Beldeevi'ni diğerlerinin kurulması izlemiştir. Büyükşehir, Odunpazarı ve Tepebaşı olarak üç belediyeye ayrılan Eskişehir ilinde 2016 yılı itibariyle Tepebaşı Belediyesi'ne bağlı olarak kurulan ve çalışan 23 Beldeevi bulunmaktadır.

Beldeevleri ve kuruluş yılları;

Aşağı Söğütünü Beldeevi (2010), Avlulu Çarşı Beldeevi (2001), Bahçelievler Beldeevi Meslek Edindirme Kurs Merkezi (2014), Batıkent Beldeevi (2002), Çamlıca Beldeevi (2003), Çukurhisar Beldeevi (2009), Ertuğrulgazi Beldeevi (2011), Esentepe Beldeevi (2017), Fevzi Çakmak Beldeevi (2001), Gündüzler Beldeevi (2015), Hedef Batıkent Beldeevi (2015), Mustafa Kemal Paşa Beldeevi (2011), Muttalıp Beldeevi (2013), Şarhöyük Beldeevi (2015), Sazova Beldeevi (2014), Sütlüce Beldeevi (2012), Şeker Sıraevler Beldeevi (2014), Şirintepe Beldeevi (2012), Şirintepe 2 Beldeevi (2016), Tombakzade Beldeevi (2013), Tunalı Beldeevi (2005), Yeşiltepe Beldeevi (2008), Zincirlikuyu Beldeevi (2008).

Beldeevlerinin en önemli işlevleri; meslek ve beceri edindirme kursları açmak, kadınların toplumsal açıdan güçlenmesini sağlayacak bilinç yükseltici eğitim çalışmaları hazırlamak, kadınlarla bilgilendirme toplantısı yapılmasını sağlamak, eğitim seminerleri düzenlemek, aile içi eğitim seminerleri düzenlemektir. Tepebaşı belediyesi bölgede yaşayan vatandaşlara daha iyi hizmet verebilmek, talep ve şikâyetlerini yerine getirebilmek adına mahallerde belirli noktalarda kurulmuş olan Beldeevleri ile sosyal yardımlar ve kültürel faaliyetler de gerçekleştirilmektedir. Beldeevlerinde özellikle ev hanımlarına sağlanan meslek edindirme kursları ile kadınların ev ekonomisine katkıları sağlanmaktadır. Beldeevlerinde vatandaşlar meslek edindirme, eğitim, hobi ve spor olmak üzere 4 ana dalda 48 branşta açılan kurslardan faydalanmaktadır. 2009 yılından 2016 yılına kadar 80.000'e yakın vatandaş Beldeevlerinden faydalanmıştır. Beldeevlerinde kadınlar için açılan kurslar Ekim ayında başlamakta ve Mayıs ayında sona ermektedir. Beldeevlerinde düzenlenen kursların süreleri, branşlara göre farklılık gösterebilmektedir. Beldeevlerinde kadınlara yönelik seminerler de düzenlenmektedir. Kurslara çocuk, genç, yetişkin yeni deneyimler elde etmek isteyen, farklı şeyler öğrenmek isteyen herkes katılabilir. Kurslara katılabilmenin eğitim, yaş, gelir düzeyi gibi bir koşulu bulunmamaktadır. Kurslar ücretsiz olarak verilmektedir. Kurslarda Halk Eğitim Merkezi hocaları, gönüllüler, Anadolu ve Osmangazi Üniversitesi öğretim üyeleri, belediyede konu uzmanı çalışanlar görev alabilmektedir (Demiray,2016).

YÖNTEM

Beldeevleri kadın kursiyerler esas alınarak yapılan bu çalışma, betimsel tarama araştırması olarak tasarlanmıştır. Alanyazın taranarak benzer araştırmalar incelenmiş ve bu çalışmalarda kullanılmış olan sormacalardan yararlanılarak bir anket hazırlanmıştır. Bunlar; Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü'nün (2011) 'Halk Eğitim Merkezleri İmaj Araştırma Raporu' bir diğeri ise Taşçı ve diğerlerinin (2015) 'Eskişehir'de Yaşam Boyu Öğrenme Başlığı Altında Yetişkin Eğitiminin Analizi' adlı çalışmalarıdır. Araştırmada anket uygulanan grup Beldeevi kurslarına devam eden ya da araştırma dönemi (1-28 Şubat 2017 tarih aralığında) itibariyle kurs almayı sürdüren kadın kursiyerlerdir. Bu dönemde kurslara katılan 58 erkek kursiyer çalışmaya dahil edilmemiştir. Nicel araştırmalarda evreni temsil yeterliliğine sahip bir örneklem büyüklüğü belirlemek için Anderson'un kuramsal örneklem büyüklükleri tablosu esas alınmıştır (Balci,2001: 107). Bu tabloya göre Beldeevi kurslarına devam eden 4660 kadın kursiyerlerden oluşan bir katılımcı evreni için %5 toleransla 325 katılımcı evreni temsil açısından yeterlidir. Toplam 38 soru içeren ankette kadın kursiyerlerin genel özellikleri, aldıkları eğitime ilişkin deneyimleri ile uzaktan eğitim ortamlarına ilişkin beklentileri, Beldeevlerinin fiziki koşulları, donanım yeterlilikleri ve hizmet sunumu memnuniyetleri sorgulanmıştır. Sormacanın ilk bölümünde yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve sosyo-ekonomik durum gibi kursiyerlerin genel özelliklerini ortaya çıkarmak için 12 soru, ikinci bölümde Beldeevi ile ilgili katılımcıların beklentileri, kurslara katılma nedenleri ve bu dersleri uzaktan eğitim ortamları ile alma konusundaki eğilimleri belirlemek amacıyla 10 soru, üçüncü bölümde ise Beldeevlerinin fiziki koşulları ve donanım yeterlilikleri, hizmet sunumu memnuniyetlerini ölçmek amacı ile kursiyerlere 15 soru yöneltilmiştir. Uygulanan anket Eskişehir Tepebaşı Belediyesi yönetiminin izni ve destekleri ile gönüllü kursiyerlere yüz yüze olarak uygulanmıştır. 23 Beldeevinde kurslara katılan 325 kişi ankete yanıt vermiştir. Araştırmada elde edilen veriler, kodlanarak bilgisayara yüklenmiş ve "SPSS 23" istatistik programı kullanılarak çözümlenmiştir. Kursiyerlerin yanıtları betimleyici istatistikler (yüzde, frekans gibi) ile analiz edilmiştir. 325 kişinin yanıtları dikkate alınarak yapılan anketlerde bazı değişkenler bağlamında kayıp veriler gözlenmiştir. Söz konusu kayıp verilerin sayıları okuyucu ile paylaşılmıştır. Sonuçlar kursiyerlerin sorulara verdikleri yanıtların frekans dağılımları ve yüzde değeri yardımıyla tablo ve grafiklerle sunulmuştur.

BULGULAR

Bu bölümde, araştırma sonucunda kadın kursiyerlerin kişisel özellikleri, Beldeevi kurslarından beklentileri, kurslara katılma nedenleri ve bu dersleri uzaktan eğitim ortamları ile alma konusundaki eğilimlerine ilişkin bulgular sunulmuştur.

Kursiyerlerin Kişisel Özellikleri

Yetişkin eğitiminde öğrenen grup, yapısı gereği birbirinden farklı eğitim seviyelerinden, yaşlardan ve sosyal çevrelerden gelen insanlardan oluşmaktadır. Bu çalışmada da katılımcıların kişisel özellikleri çeşitlilik göstermektedir.

Kadın kursiyerlerin eğitim düzeylerine göre dağılımları incelendiğinde, katılımcılardan 3 kişi herhangi bir okul diplomasına sahip olmadıklarını sadece okur-yazar olduklarını bildirmiştir. Ankete yanıt veren 321 kişinin %51,4'ü (n=165) ilköğretim, % 24,2'si (n=78) lise ve %23,3'ü (n=75) bir yükseköğretim diplomasına sahip olduklarını belirtmiştir.

Tablo 1: Beldeevi Kadın Kursiyerlerin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	Eğitim Durumu	Frekans (n)	Yüzde (%)
Eğitim Durumu (n=321)	Okuryazar	3	0,9
	İlköğretim Mezunu	165	51,4
	Lise Mezunu	78	24,2
	Yükseköğretim	75	23,3

Tablo 2’de kadın kursiyerlerin yaş dağılımları incelendiğinde, ankete yanıt veren 322 kişinin geniş bir yaş aralığında oldukları görülmektedir. Katılımcıların %34,1’i (n=110) 41-50 yaş aralığındadır. Bunu takip eden 31-40 (%28,5); 51-60 (%23,6) yaş grupları da yüksek sayıda kursiyeri oluşturan gruba yakın frekanslarda bir dağılım göstermiştir. 18 yaş altı ve 60 yaş üstü katılımcıların oranı ise sadece %5,2’dir.

Tablo 2: Beldeevi Kadın Kursiyerlerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

	Yaş Grupları	Frekans (n)	Yüzde (%)
Yaş (n=322)	<=18	1	0,3
	19-30	27	8,3
	31-40	92	28,5
	41-50	110	34,1
	51-60	76	23,6
	61>	16	4,9

Tablo 3’de toplam 318 kadın katılımcının % 76,1’inin (n= 165) ev hanımı olduğunu görüyoruz. Yine katılımcıların 18,2’si emekli , %2,2’si öğrenci iken sadece %3,3’ü ücretli veya serbest meslek grubunda çalıştığını belirtmiştir. Kursiyerler, çalışan ve çalışmayan kesim olarak incelendiğinde ise çalışan kesimin (ücretli çalışan, serbest meslek) kurslara katılım oranının; çalışmayanlara göre oldukça düşük olması, dikkat çekici bir durum olarak görülmektedir.

Tablo 3: Beldeevi Kadın Kursiyerlerinin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

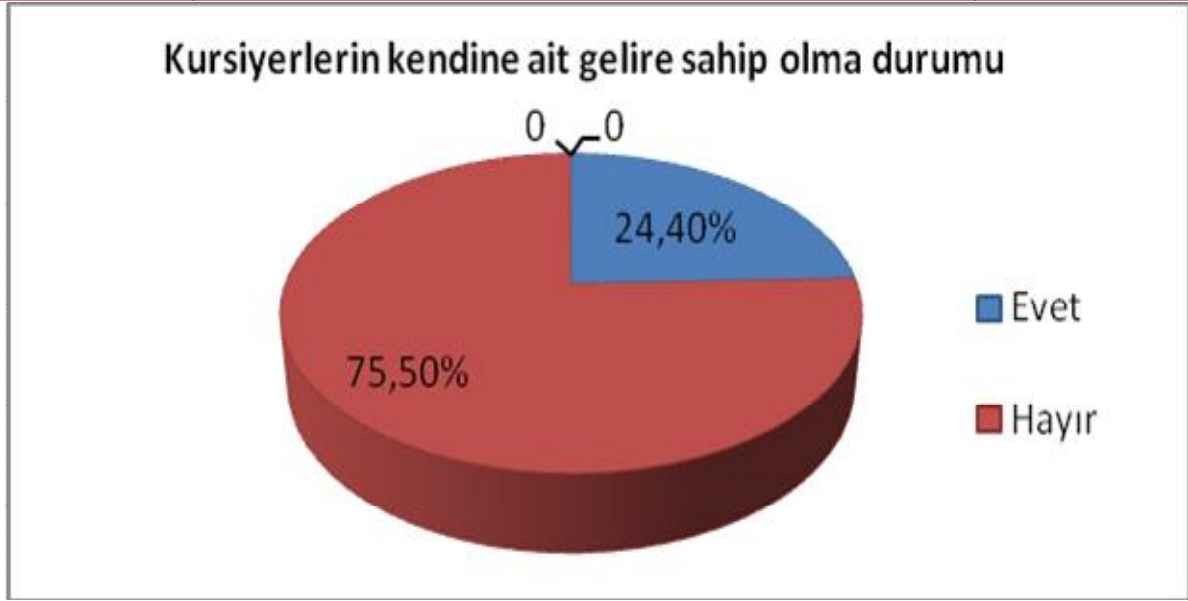
	Meslek Grupları	Frekans (n)	Yüzde (%)
Meslek (n=318)	Ücretli Çalışan	6	1,8
	Ev Kadını	242	76,1
	Emekli	58	18,2
	Öğrenci	7	2,2
	Serbest Meslek	5	1,5

Soruyu yanıtlayan 311 kadın kursiyerin %22,1’i asgari ücrete sahip iken %30,5’u (n=95) 1301-2000 TL arası bir hane gelirine , % 22,1’i (n=69) 2001-3000 TL bir gelire sahip olduklarını belirtmiştir. Katılımcıların %76,3’ü(n=233) ayda 3000 TL’den az bir gelire sahip iken %23,4’ü (n=73) ayda 3000 TL üzeri bir hane gelirine sahiptir. %1,6 gibi bir oranda katılımcı ise herhangi bir gelirleri olmadığını bildirmiştir.

Tablo 4: Beldeevi Kadın Kursiyerlerinin Gelir Düzeyine Göre Dağılımı

	Gelir Düzeyi Grupları	Frekans (n)	Yüzde (%)
Gelir Düzeyi (n=311)	Gelirimiz Yok	5	1,6
	Asgari Ücret	69	22,1
	1301-2000	95	30,5
	2001-3000	69	22,1
	3001-4000	44	14,1
	4001 ve üstü	29	9,3

Kadın kursiyerlerin “Kendinize ait bir geliriniz var mı?” sorusuna verdikleri yanıtlar Şekil 1’de görülmektedir. Soruyu yanıtlayan 319 kursiyerin %75,5’i (n=241) kendine ait bir geliri olmadığını bildirmiştir.

Şekil 1: Beldeevi Kadın Kursiyerlerin Kendisine Ait Gelire Sahip Olma Durumuna Göre Dağılımı

Tablo 5'de kadın kursiyerlerin medeni duruma göre dağılımlarını incelediğimizde, ankete katılanların büyük çoğunluğunun evli (%86,5), %11,4'ünün bekâr ve sadece %2,1'nin dul olduğu görülmektedir.

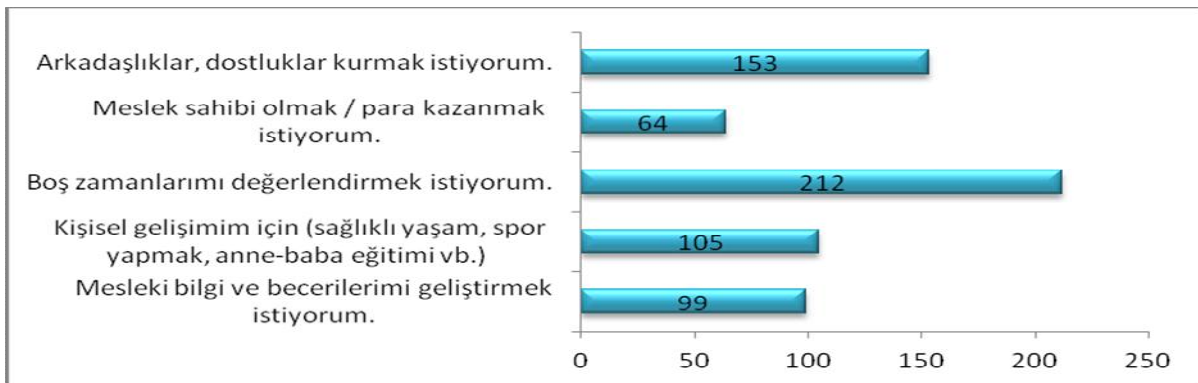
Tablo 5: Beldeevi Kadın Kursiyerlerin Medeni Durumlarına Göre Dağılımı

	Medeni Durum	Frekans (n)	Yüzde (%)
Medeni Durum (n=325)	Evli	281	86,5
	Bekâr	37	11,4
	Dul	7	2,1

Sahip oldukları çocuk sayısına bakıldığında, %55,4'ü iki, %14,2'si 3, %1,5 ise 4 ve daha fazla çocuk sahibi olduklarını belirtmiştir. Katılımcıların %44,3'ü (n=144) 15 yaş altı çocuk sahibi olduklarını bildirmiştir.

Kadın Kursiyerlerin Yaşam Boyu Eğitimden Beklentileri ve Deneyimleri

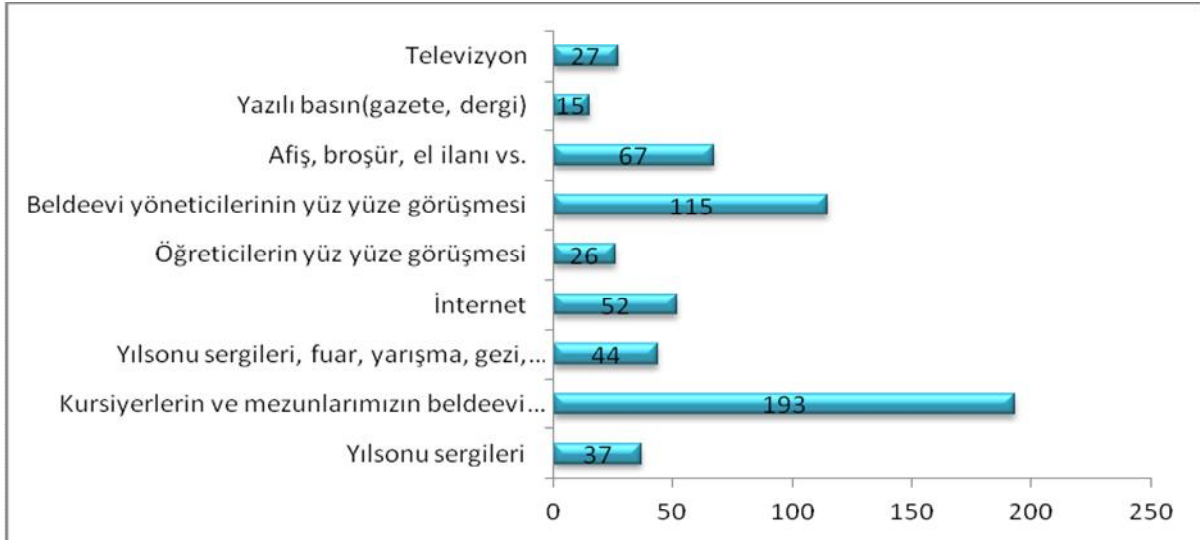
Bu bölümde kadın kursiyerlerin Beldeevi kurslarından beklentileri ve deneyimleri sorgulanmıştır. Katılma nedenleri ve beklentileri beş kategoride kursiyerlere sunulmuş ve birden fazla seçenek işaretleyebilecekleri belirtilmiştir. Bunlar arkadaşlıklar, dostluklar kurmak istiyorum, meslek sahibi olmak/ para kazanmak istiyorum, boş zamanlarımı değerlendirmek istiyorum, kişisel gelişimim için (sağlıklı yaşam, spor yapmak, anne-baba eğitimi vb.) Mesleki bilgi ve becerilerimi geliştirmek istiyorum olarak sıralanmıştır.

Şekil 2: Kursiyerlerin Kurslara Katılma Nedenleri

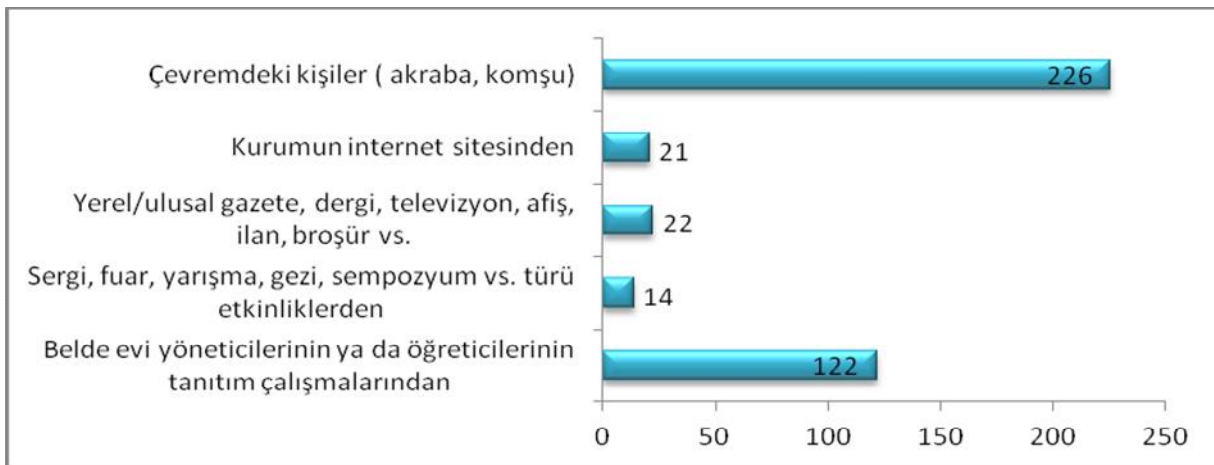
Şekil 2’de görüldüğü gibi kadın kursiyerler tarafından ‘Boş zamanları değerlendirmek istiyorum’ seçeneği en çok tercih edilen neden olarak görülmektedir. ‘Arkadaşlıklar, dostluklar kurmak istiyorum’ seçeneği ikinci sırada, ‘Meslek sahibi olmak/ para kazanmak istiyorum’ seçeneği ise son sırada yer almaktadır.

Yetişkin eğitiminde öğrenme gereksinimi oluşturmanın yollarından biri de eğitim faaliyetlerini hedef kitleye duyurmaktır. Eğitimin niteliği, amaçları, çerçevesi hakkında hedef kitleyi haberdar etmek çok önemlidir. ‘Beldeverinin vatandaşa ulaşmasında en etkili yöntem sizce hangisidir?’ kursiyerlerin verdiği yanıtların dağılımı Şekil 3’de görülmektedir.

Şekil 3: Beldeevi Kursiyerlerinin Beldeevlerinin Vatandaşa Ulaşmasında Etkili Bulduğu Yöntemler

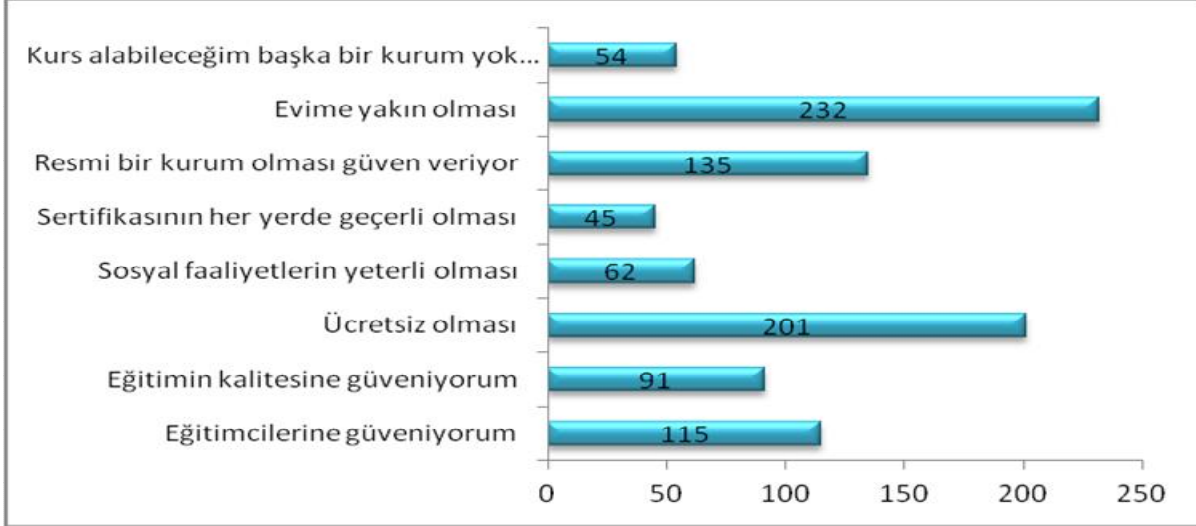
Katılımcılar Beldeevlerinin vatandaşa ulaşmasında en etkili yöntem olarak ‘Kursiyerlerin ve mezunlarının Beldeevi kurslarını çevrelere tavsiye etmeleri’ seçeneğini onaylamışlardır. ‘Beldeevi yöneticilerinin vatandaş ile yüz yüze görüşmeler yapması’ ise en çok tercihe edilen ikinci seçenek olmuştur. Basın ve televizyon en düşük oranda tercih edilen seçenek olarak görülmektedir. Katılımcıların ‘Beldeevi kurs faaliyetlerinden nasıl haberdar oldunuz?’ sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Şekil 4’de görülmektedir.

Şekil 4: Katılımcıların Beldeevi Kurslarını İlk Duydukları Kaynak

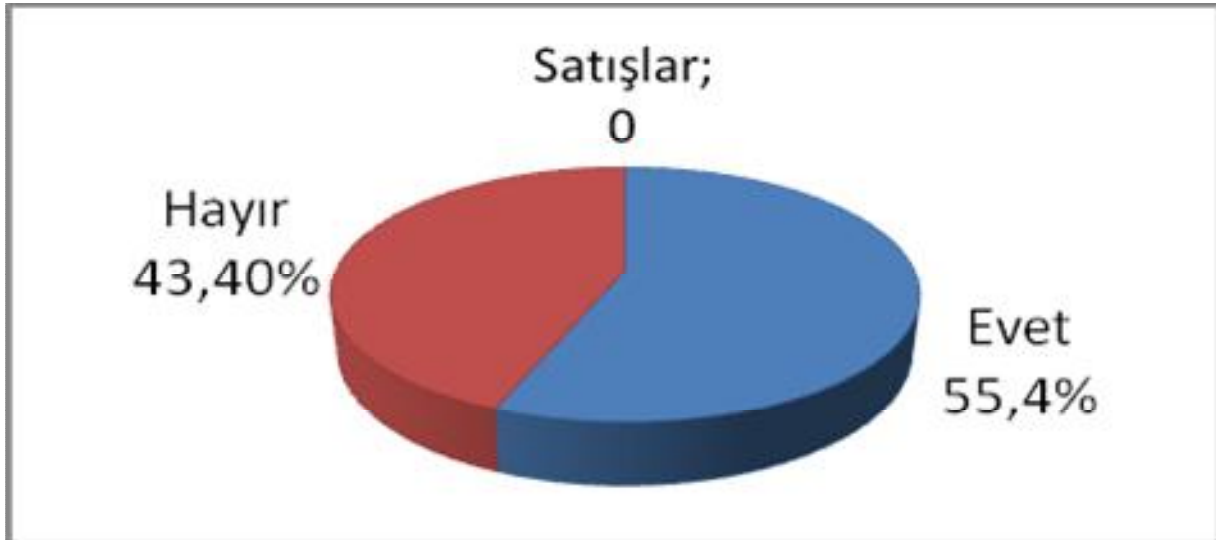
Yanıtların dağılımına baktığımızda kursiyerlerin çoğunluğunun (n:226) Beldeevi kurslarına yakın çevresindeki kişilerin tavsiyesi ile katıldıkları; ikinci sırada ise Beldeevleri yönetici ve öğreticilerinin tanıtım çalışmaları olduğu görülmektedir. Bu durum ‘Beldeevlerinin vatandaşa ulaşmasında en etkili

yöntem hangisidir?" (Şekil 3) sorusuna verilen yanıtla örtüşmektedir. Yüzyüze iletişim yoluyla kursların varlığından haberdar olan kursiyerlerin çevresindeki kişilerin deneyimlerine önem verdiklerini, internet ya da medya yoluyla yapılan tanıtım çalışmalarının ise onlara yeterli düzeyde ulaşmadığını söylenebilir.

Şekil 5: Beldeevi Kadın Kursiyerlerinin Kurs İçin Bu Beldeevini Seçme Nedenleri

Kursiyerlerin anketin yapıldığı dönem devam ettikleri Beldeevini seçme nedenleri Şekil 5'te de görüldüğü gibi Beldeevinin evlerine yakın ve eğitimlerin ücretsiz veriliyor olması ilk iki sırada yer almıştır. Katılımcıların büyük çoğunluğunun aylık gelirinin 3000 TL'nin altında olması aile bütçesinden eğitime pay ayırmayı zorlaştırmaktadır. Herhangi bir ücretin talep edilmemesi kurslara katılımı arttırmaktadır. Bunları resmi bir kurum olmasından dolayı güven vermesi ve eğitimcilere duyulan güven izlemektedir.

Şekil 6: Kursiyerlerin Beldeevi Kurslarına Birden Fazla Katılma Durumu

Kursiyerlere bu kurstan önce Beldeevlerinde herhangi bir eğitim kursuna katılıp katılmadıkları sorulmuştur. 321 katılımcıdan 180'i (%55,4) daha önce katıldıklarını belirtirken, 141 katılımcı (%43,4) ise bu kurslara ilk kez katıldıklarını belirtmiştir.

Kursiyerlere aldıkları bu eğitimleri çevrelere tavsiye edip etmeyecekleri sorulmuştur. Bu soruya katılımcıların neredeyse tümü (%99,6, n=315) evet derken sadece 1 kişi hayır demiş ve 9 kişi soruyu yanıtlamamıştır. Neredeyse tüm katılımcıların bu ifadeyi onaylaması; Beldeevinde sunulan hizmetlerin katılımcıların ihtiyaç ve beklentileri ile uyumlu olduğunu göstermektedir. Bu durum, eğitimin sürekliliği ve kurumdan memnuniyet açısından önemli bir gösterge olarak yorumlanabilir.

“Aşağıda belirtilen durumlardan hangisi/hangileri sizin kursa devamınızı olumsuz etkilemektedir?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı Şekil 7’de görülmektedir.

Şekil 7: Beldeevi Kursiyerlerinin Kursa Devamı Konusundaki Olumsuz Etkiler

Yetişkin eğitiminin gönüllü bir faaliyet olması nedeniyle kurslara devam zorunluluğu beklenmemektedir. Ancak çeşitli nedenlerle yetişkinlerin kurslara katılımlarının düşmesi de önemli bir sorundur. Katılımcılara bu soruya birden fazla seçenek işaretleyebilecekleri belirtilmiştir. Kursiyerlerin büyük çoğunluğu kurslara devamlarını olumsuz etkileyecek nedenleri olmadığını bildirmiştir. Ancak 48 kişi küçük çocuklarının bakımı kursa devamlarını olumsuz etkilediğini belirtirken 43 kişi kursa yeterli zaman ayıramadıklarını bildirmiştir.

Memnuniyet Düzeyleri/ Kurs Hizmetlerini Değerlendirme Düzeyleri

Bu bölümde katılımcıların Beldeevlerinden aldıkları hizmet sunumu, kurs mekânlarının fiziki kapasitesi ve donanım (atölye, derslik, araç-gereç vb.) yeterlikleri konusunda memnuniyetleri sorgulanmıştır.

Fiziki Yeterlilik ve Donanım

Kursiyerlere, kurs gördükleri mekânların fiziki yeterlilik ve donanımına ilişkin memnuniyetleri ile ilgili olduğu düşünülen 4 soru yöneltilmiştir. ‘Kurs yerimiz temiz ve düzenlidir’ ifadesine kursiyerlerin %93,8’i (n=305) evet, %2,2’si (n=7) hayır; ‘Kurs yerimizde havalandırma, ısınma, soğutma şartları yeterlidir’ ifadesine % 85,5’i (n=278) evet %9,8’i (n=32) hayır; ‘Beldeevleri yaşadığım bölgenin kurs ihtiyacını karşılamaktadır’ ifadesine % 84,9’u (n=276) evet, %7,1’i (n=23) hayır olarak belirtmiştir.

Tablo 6: Kurs Yerinde İlgili Araç Gereç Mevcudiyetine Kursiyerlerin Yaklaşımı

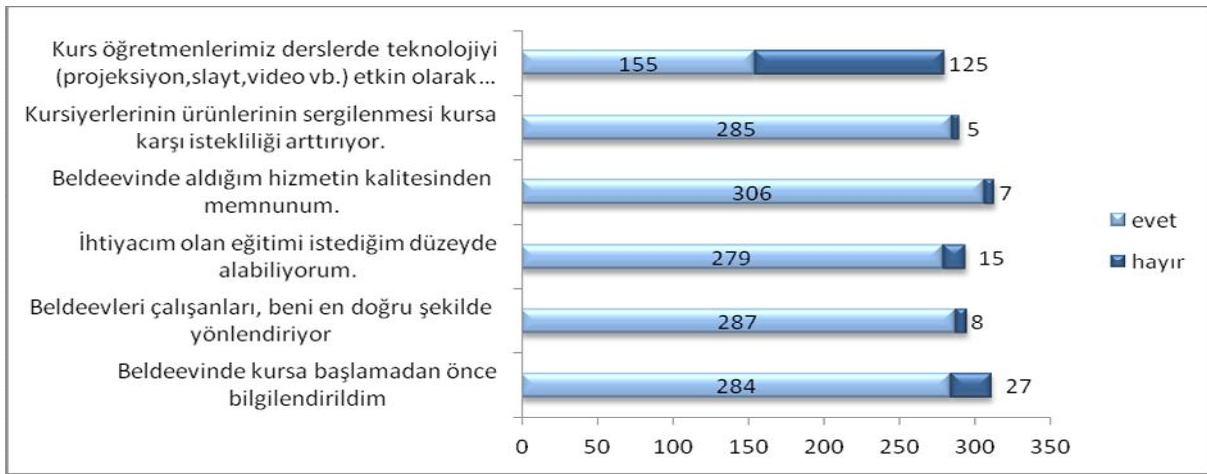
	Araç Gereç Mevcuttur	Frekans (n)	Yüzde (%)
Araç Gereç Mevcudiyeti (n=325)	Evet	252	77,5
	Hayır	51	15,7
	Boş	22	6,8

‘Kurs yerimizde (sınıfımızda, atölyemizde) kursumuzla ilgili gerekli araç-gereç mevcuttur’ ifadesine kursiyerlerin %83,1 (n=252) evet %16,8 (n=51) hayır demiştir. Bu durum, kursiyerlerin kurs

mekânlarının fiziki şartlarından genel olarak memnun oldukları ancak araç-gereç mevcudiyeti konusunda az da olsa bir memnuniyetsizlik olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Hizmet Sunumu Memnuniyeti

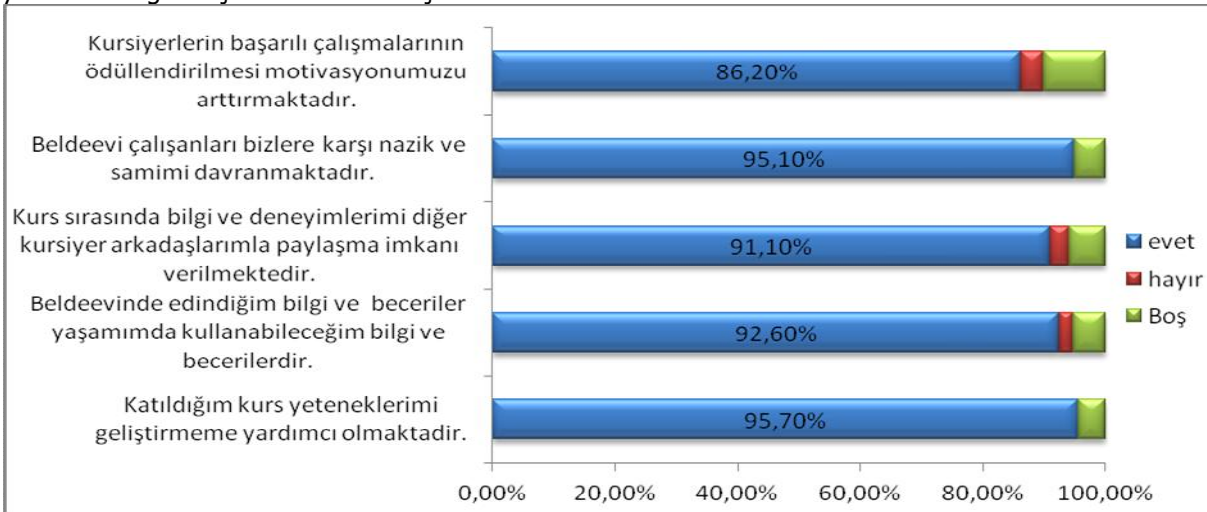
Kursiyerlerin yanıtlarının dağılımına bakıldığında, katılımcıların %94,2'si (n=306) "Beldeevlerinde aldıkları hizmetin kalitesinden memnun olduklarını belirtmiştir. Hizmet sunumunu etkileyen değişkenler içerisinde, en düşük memnuniyet oranı "Kurs öğretmenimiz derslerde teknolojiyi (projeksiyon, slâyt, video vb.) etkin olarak kullanmaktadır" ifadesinde ortaya çıkmıştır. Katılımcıların %47,7'si (n=155) bu ifadeyi onaylarken %38,5'i (n=125) olumsuz yanıt vermiştir. Bu durum, Beldeevlerinin projeksiyon, video, slayt gibi öğrenme araçlarına yeterli düzeyde sahip olmadığını göstermektedir. 'Kursiyerlerin ürünlerinin sergilenmesi kursa karşı istekliliği arttırmaktadır' ifadesi %87,7 (n=285) oranında onaylanmıştır. Bu tür etkinlikler kursiyerlerin motivasyonunu arttıracığı gibi Beldeevleri faaliyetlerinden vatandaşın haberdar olmasını sağlayacaktır.

Şekil 8: Hizmet Sunumu İle İlgili Olduğu Düşünülen İfadelere Verilen Yanıtların Dağılımı

Kurs Memnuniyeti

Kursiyerlerin katıldıkları kursa ilişkin memnuniyetleri ile ilgili olduğu düşünülen ifadelere ilişkin yanıtların dağılımı Şekil 9' de verilmiştir.

Şekil 9: Kurs Memnuniyeti İle İlgili Olduğu Düşünülen İfadelere Verilen Yanıtların Dağılımı

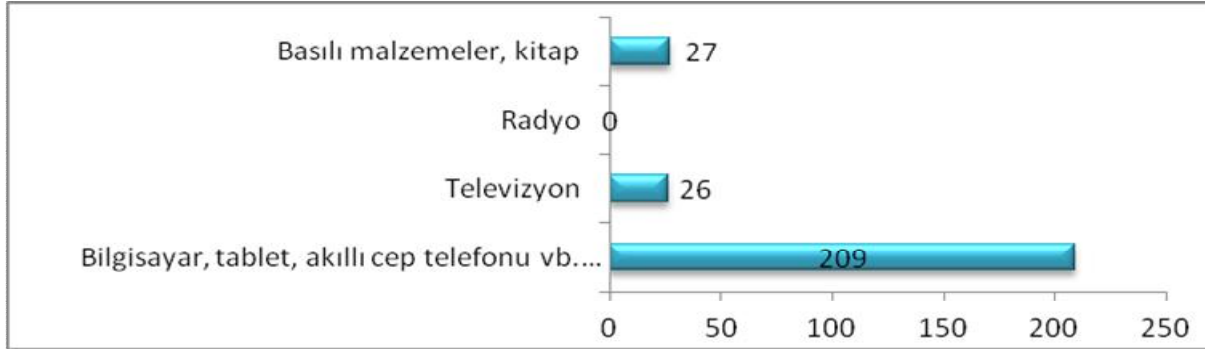
Güneş (1996, 93), yetişkinler için belirlenen bir içeriğin onların ailesi, işi ve çevresiyle ilgili olması gerektiğini, günlük işlerini daha iyi yapma yeteneği kazandırmasını ve var olan yaşam koşullarının

düzelmesini sağlaması gerektiğini belirtmektedir. Yetişkinler için eğitim programları düzenlenirken/tasarlanırken sunulacak bilgi bütününün katılımcıların sadece o dönemdeki öğrenme ihtiyaçlarını gidermesi değil, ileriki yaşamlarında karşılaşmaları muhtemel sorunların çözümleri ile ilgili ipuçlarını da sağlaması beklenir(Aktaran:Kılıç, 2012:133). Bu nedenle kurs içeriklerinin katılımcıların öğrenme ihtiyacını karşılayıp karşılamadığını saptamak için 'Beldeevinde edindiğim bilgi ve beceriler yaşamımda kullanabileceğim bilgi ve becerilerdir' şeklinde yöneltilen ifadeyi kursiyerlerin %90'dan fazlası onaylamıştır. Aynı şekilde 'Katıldığım kurs yeteneklerimi geliştirmeme yardımcı olmaktadır' ifadelerine, %90'ın üzerinde katılım gözlenmektedir. Bu ifadelere verilen yanıtların, ortalamasının yüksek olması, kursiyerlerin öğrenmeye "hazır bulunuşluk" düzeyinin de yüksek olduğu şeklinde yorumlanabilir.

'Kurs sırasında bilgi ve deneyimlerimi diğer kursiyer arkadaşlarımla paylaşma imkânı verilmektedir' ifadesi %91,1 oranında onaylanmıştır. Bu durum kursiyerlerin, kendi içinde ve eğitimcilerle çok yönlü bir iletişim içinde oldukları yönünde de gösterge olarak değerlendirilebilir.

Kadın Kursiyerlerin Açık ve Uzaktan Öğrenmeye Yönelik Tercihleri

Kursiyerlerin 'Beldeevlerinde açılan kurslar açık ve uzaktan öğrenme araçları ile sunulsaydı, hangisini tercih ederiniz?' şeklindeki soruya verdikleri yanıtlar Şekil 10'da verilmiştir.

Şekil 10: Beldeevi Kursiyerlerinin Açık Ve Uzaktan Eğitim Araçları Tercihleri

325 katılımcının 59'u bu soruyu yanıtsız bırakırken büyük çoğunluğu (n= 209; %64,3) bilgisayar, tablet, akıllı cep telefonu gibi internet ortamını tercih etmiştir. Ayrıca sırasıyla %8,3'ü kitap gibi basılı malzemeleri, %8'i televizyonu tercih ederken hiçbir kursiyer radyo seçeneğini tercih etmemiştir. Radyo, televizyon gibi geleneksel medya ortamları yerine internet ortamını tercih etmeleri dikkat çekicidir.

SONUÇ

Bu çalışmada; Eskişehir'de yetişkin eğitimi veren Beldeevleri faaliyetlerine katılan kadın kursiyerlerin demografik özellikleri, kurslara katılma nedenleri, beklentileri, memnuniyet düzeyleri, açık ve uzaktan öğrenmeye yönelik tercihleri ortaya çıkarılmıştır. 38 sorudan oluşan anketi 325 kadın kursiyer yanıtlamıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda; katılımcıların %51,4 ilköğretim, %47,5'i lise ve üzeri bir diplomaya sahiptir. Beldeevlerindeki kurslara katılımların dağılımına bakıldığında, katılımın en çok ilköğretim düzeyinden olduğu, eğitim düzeyi arttıkça katılımcıların sayısal büyüklüğünün azaldığı genel bir eğilim olarak görülmektedir. Bu durum Türkiye'de her bir eğitim düzeyindeki nüfusun aşağıdan yukarıya doğru azalıyor olmasından kaynaklanmaktadır. Toplumdaki en büyük kesim ilkokul ve altı düzeyinde olduğundan Beldeevi kursiyerleri de çoğunlukla bu kesimden oluşmaktadır. Ancak Beldeevlerinde yaşam boyu öğrenme etkinliklerine lise ve yükseköğrenim seviyesinde olan kadınların katılımı da azımsanmayacak düzeydedir.

Ankete katılanların büyük çoğunluğunun evli (%86,5), %11,4'ünün bekâr ve sadece %2,1'nin dul olduğu görülmektedir. 311 kadın kursiyerin %22,1'i asgari ücrete sahip iken %30,5'u (n=95) 1301-2000 TL arası bir hane gelirine , % 22,1'i (n=69) 2001-3000 TL bir gelire sahip olduklarını belirtmiştir.

Katılımcıların %36,2'si (n=73) ise ayda 3000 TL üzeri bir hane gelirine sahiptir. %1,6 gibi bir oranda katılımcı ise herhangi bir gelirleri olmadığını bildirmiştir. Kendilerine ait bir geliri olmadığını bildirenlerin oranı ile herhangi bir işte çalışmayı ev hanımı olduğunu belirtenlerin oranı (%75) aynıdır. Çalışmayan kesimin kurslara katılım oranının; çalışanlara göre yüksek olması kurslara katılım için bireylerin belirli bir zaman dilimine ihtiyaç duymasını destekler niteliktedir. Katılımcıların %34,1'i (n=110) 41-50 yaş aralığındadır. Bunu takip eden 31-40 yaş aralığı %28,5, 51-60 yaş aralığı %23,6 oranında dağılım göstermiştir. 18 yaş altı ve 60 yaş üstü katılımcıların oranı ise sadece %5,2'dir. Yaş boyutuna bakıldığında, 31-50 yaş aralığı % 62,6 oranıyla en yüksek katılımı göstermişlerdir. Sahip oldukları çocuk sayısına bakıldığında, %55,4'ü iki, %14,2'si 3, %1,5 ise 4 ve daha fazla çocuk sahibi olduklarını belirtmiştir. Katılımcıların %44,3'ü (n=144) 15 yaş altı çocuk sahibi olduklarını bildirmiştir. Beldeevlerinin evlerine yakın olması, resmi bir kurum olması, kursların ücretsiz olması kursiyerlerin şu anda eğitim aldıkları Beldeevi tercihini en yüksek oranda etkileyen nedenlerdir.

Yetişkin bireyler birbirinden farklı ihtiyaçlar nedeni ile eğitim etkinliklerine katılmaktadırlar. Knox'a göre bu nedenler şöyle sıralanmaktadır:

- Mesleki bir amacı gerçekleştirmek (yeni bir iş, kariyer gelişimi, öğretmenlik için sertifika almak gibi)
- Kişisel bir amacı gerçekleştirmek (örgütsel liderlik, dikkat çekmek gibi)
- Sosyal bir amaca ulaşmak (çocukların okumasına yardımcı olmak)
- Dinsel bir amaca ulaşmak (dinsel öğretiyi anlamak)
- Sadece öğrenmek (öğrenmekten zevk almak, merakı gidermek)
- Sosyal faaliyetler içinde yer almak (katılımcılarla birlikte olmaktan hoşlanmak)
- Kendini gerçekleştirmek
- Resmi gereklilikleri yerine getirmek (sınava hazırlanmak, kaçırılmış eğitim imkânını yeniden elde etmek)
- Rahatsız bir yaşamdan bir kaçış yakalamak (Ev hanımı olmanın monotonluğundan veya gençliğin getirdiği sorunlardan uzaklaşmak).

Houle, yetişkin öğrencilerle yaptığı derinlemesine görüşmeler sonucunda yetişkinlerin öğrenme etkinliklerine katılma nedenleri açısından üç guruba ayrıldığını ortaya koymuştur (1961, 65-66) Bunlar *amaç yönelimli, etkinlik yönelimli ve öğrenme yönelimli* yetişkinlerdir. Houle göre amaç yönelimli bireyler eğitim ve öğretim etkinliklerine net olarak belirlenmiş belirli amaçları gerçekleştirmek için katılırlar. Amaç yönelimli bireyler her dönemde bir gereksinimin anlaşılması ya da bir ilginin ortaya çıkmasıyla eğitim ve öğrenmeye yönelirler. Etkinlik yönelimli bireyler ise toplumsal ilişki kurmak için eğitime katılırlar. Onlar için önemli olan o etkinliğe katıldıkları zaman başkaları ile tanışmak ve sahip olacakları insan ilişkileri, kuracakları yeni dostluklardır. Bu tür yetişkinler günlük yaşamın sıkıntısından uzaklaşmak, yeni arkadaşlıklar edinerek mesleki ve bireysel olarak yeni toplumsallaşmalara olanak sağlamak için etkinliklere katılırlar. Öğrenme yönelimli yetişkinler ise güçlü öğrenme ve bilme isteği, eğitimsel hazırlık, bilişsel ve zihinsel bir etkinlikte bulunma isteği ile etkinliklere katılırlar. Bu yetişkinlerin eğitim almalarındaki tek amaç öğrenme güdülerini tatmin etmektir(Aktaran: Kılıç,2012: 108).

Bu çalışmada da kursiyerlerin yaşam boyu eğitime katılma nedenleri sorulmuş alınan yanıtlar doğrultusunda birinci sırada boş zamanları değerlendirme ikinci sırada ise arkadaşlıklar, dostluklar kurma isteği gelmektedir. Yetişkinlerin eğitim ihtiyacı ve ilgileri hayatları boyunca yaşla beraber değişmektedir. Bu nedenle çoğunluğu orta yaş ev hanımlarından oluşan katılımcıların ev hayatının rutinliğinden bir süre uzaklaşmak ve sosyal ilişkiler kurmak isteği öne çıkmıştır. Bu sonuç; katılımcıların kurslara katılmaları sonucu serbest zamanı değerlendirecek bilgi, beceri kazanmak, sosyal ilişkiler kurmak kursiyerlerin ortak beklentisi olarak öne çıkmaktadır. Katılımcı guruptaki bireylerde etkinlik yöneliminin bulunduğu söylenebilir.

Yetişkin eğitiminde öğrenme gereksinimi oluşturmanın yollarından biri de eğitim faaliyetlerini hedef kitleye duyurmaktır. Eğitimin niteliği, amaçları, çerçevesi hakkında hedef kitleyi haberdar etmek çok önemlidir. Kurslara ilişkin edinilen bilginin kaynağı incelendiğinde temel bilgi kaynağının akraba, komşu gibi yakın çevre tavsiyesi olduğu görülmektedir. Bu durum, Beldeevi faaliyetlerine daha önce katılan ve memnuniyetlerini yakın çevresine duyuran kişilerin yaşadıkları deneyimlerin potansiyel katılımcı

üzerindeki etkisinin ne kadar fazla olduğunu göstermektedir. Bu sonuca dayanarak, gelecekte planlanacak yaşam boyu eğitim programlarının tanıtım çalışmalarında; internet ve geleneksel medya ortamları birlikte kullanılabilir ve bu ortamlarda aldıkları kimi eğitimler sonucu fark yaratmış kadınların başarı öykülerine yer verilebilir.

Katılımcılara bu kurstan önce Beldeevlerinde herhangi bir eğitim kursuna katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Katılımcıların yarıdan biraz fazlası (%55,4) daha önce katıldıklarını belirtirken, yarıya yakın kısmı (%43,4) ise bu kurlara ilk kez katıldıklarını belirtmiştir. Ayrıca aldıkları bu eğitimleri çevrelerine tavsiye edip etmeyecekleri sorulmuştur. Bu soruya katılımcıların neredeyse tümü (%99,6, n=315) olumlu yanıt vermiştir. Neredeyse tüm katılımcıların bu ifadeyi onaylaması; Beldeevinde sunulan hizmetlerin katılımcıların ihtiyaç ve beklentileri ile uyumlu olduğunu göstermektedir. Bu durum, eğitimin sürekliliği ve kurumdan memnuniyet açısından önemli bir gösterge olarak yorumlanabilir.

Yetişkin eğitiminin gönüllü bir faaliyet olması nedeniyle kurslara devam zorunluluğu beklenmemektedir. Ancak çeşitli nedenlerle yetişkinlerin kurslara katılımlarının düşmesi de önemli bir sorundur. Lowe yetişkinlerin eğitim faaliyetlerine katılmama nedenini kişisel, ev hayatı ile ilgili ve dış faktörler olmak üzere üçe ayırmıştır (Lowe,1985,46) Buna göre hastalık durumu kişisel faktör iken havanın kötü olması, bir işte çalışma durumu, ulaşım güçlüğü gibi nedenler dış faktörler olarak gösterilmektedir. Knox'a göre (1974, 22), bu nedenler dolayısı ile katılımın düşmesini önlemek için yapılacak en önemli şey kursların zamanlamasının yetişkinlerin yaşamına göre daha esnek olarak planlanması ve gerektiğinde küçük değişiklikler yapılabilmesidir. Bu şekilde herkesin katılımına uygun bir zaman dilimine yayılacak eğitim etkinliklerine katılım daha yüksek olacaktır (Aktaran: Kılıç,2012:170) Katılımcıların büyük çoğunluğu kurslara devamlarını olumsuz etkileyecek nedenleri olmadığını bildirmiştir. Ancak 48 kişi küçük çocuklarının bakımının kursa devamlarını olumsuz etkilediğini belirtirken 43 kişi kursa yeterli zaman ayıramadıklarını bildirmiştir. Birden fazla çocuğu olan annelerin, özellikle çocukları küçük yaşta ise kursa düzenli devamının güçleşeceği açıktır. Eğitim etkinliklerinin hafta içi çalışma saatleri içinde yürütülüyor olması küçük çocuğu olan veya çalışan kadınların katılım oranını düşürmektedir. Beldeevlerinde kreş hizmeti verilmesi bu sorunun aşılmasında etkili olabilir. Çalışma saatleri dışında veya hafta sonu düzenlenecek etkinlikler çalışan kadınların kurslara katılımını arttırmak için çözüm olacağı düşünülmektedir.

Kursiyerler Beldeevlerinde, kurs faaliyetleri dışında sosyal ve kültürel faaliyetlere (yarışma, toplantı, sempozyum, konferans, gezi vb.) daha çok yer verilmesi konusunda büyük bir çoğunlukla (%89,8) olumlu görüş bildirmiştir. Kursiyerlerin memnuniyet durumuna baktığımızda; kursiyerlerin kurs mekânlarının fiziki şartlarından genel olarak memnun oldukları ancak öğreticilerin derslerde teknolojiyi etkin olarak kullanmadığı ve araç-gereç mevcudiyeti konusunda az da olsa bir memnuniyetsizlik olduğu görülmektedir. Eskişehir'de sunduğu hizmetin anlamı ve ulaşılan kitlenin büyüklüğü düşünüldüğünde Beldeevleri gibi yaşam boyu eğitim kurumlarına daha fazla kaynak ayrılması gerektiği görülmektedir. Kursiyerlerin 'Beldeevlerinde açılan kurslar açık ve uzaktan öğrenme araçları ile sunulsaydı, hangisini tercih ederiniz?' şeklindeki soruya verdikleri yanıtlara bakıldığında 325 kursiyerin 209'u internet ortamını tercih etmiştir. Radyo, televizyon gibi geleneksel medya ortamları yerine internet ortamını tercih etmeleri dikkat çekicidir. Bireylerin hazır bulunuşluğunu açıklayan unsurlar; bilgisi, zekâsı, yetenekleri, ilgileri, alışkanlıkları, tutumları vb değerleridir (Ertürk 1998:91 Aktaran: Kılıç, 2012:114). Bu bulgu, Taşçı ve diğerlerinin (2015: 209) 'Eskişehir'de Yaşam Boyu Öğrenme Başlığı Altında Yetişkin Eğitiminin Analizi' adlı çalışmada elde edilen bulgular ile örtüşmektedir. Halk Eğitim Merkezi kursiyerlerini kapsayan Taşçı'nın çalışması ile Beldeevi kadın kursiyerleri üzerine gerçekleştirilen bu çalışmanın verileri gelecekte planlanabilecek yaşam boyu eğitim programlarının tasarımında uzaktan eğitim ortamlarının nasıl kullanılması konusuna ışık tutacak niteliktedir.

Bu çalışmada, Eskişehir ili Tepebaşı Belediyesi bünyesinde hizmet veren Beldeevlerinin yaşam boyu öğrenme bağlamında kadınlara sunduğu hizmetlerin analizi yapılmış ve demografik özellikler ortaya konmuştur. Ortaya konan bu veriler doğrultusunda katılımcıların ihtiyaç ve beklentileri ile uyumlu ve bu beklentileri karşılayan, bireyler arası farklılıkları dikkate alacak şekilde esnek olarak planlanan, yetişkinlerin deneyimlerinin işe koşulmasına olanak yaratan, olası açık ve uzaktan öğrenme fırsatlarına

erişimi sağlayan eğitim etkinliklerinin planlanmasında yol gösterici olacağı öngörülmektedir. Aynı zamanda gelecekte yaşam boyu öğrenme konusunda gerçekleştirilecek çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Not : Bu çalışma 14-15 Nisan 2017 tarihlerinde düzenlenen 2nd World Congress on Lifelong Education-WCLE’de bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

Bağcı, Ş. Erhan. (2014). *Yetişkin Eğitimi ve Eşitlik*. İstanbul: Kalkedon Yayınları.

Balcı, Ali (2001). *Sosyal Bilimlerde Yöntem, Teknik ve İlkeler*. Ankara: PegemA Yayıncılık.

Demiray, E. ve Curabay, Ş. (2004). Kadınların Eğitiminde Uzaktan Öğretiminin Önemi ve Örnek Uygulama. *Aile ve Toplum Dergisi*, Yıl 6, Cilt 2, Sayı 7, 9-23.

Demiray, E. (2016). Kadın Eğitimi ve Belediye Beldeevlerinin Kadın Eğitimindeki Yeri. The 1st International Conference on Studies in Education (ICOSEDU 2016), October 14-16, Bildiri Kitabı.

Erbatur, G. (2015) Eğitimli kadın, güçlü toplum mutlu yarımlar demek, *Hürriyet Gazetesi* 3.2.2017 tarihinde <http://www.hurriyet.com.tr/egitimli-kadin-guclu-toplum-mutlu-yarinlar-demek-28330062> adresinden alınmıştır.

Kılıç, Ç. (2012). Yetişkin Eğitimi Programlarının Planlama Süreci Açısından ‘Benim Ailem’ Kurs Programının Değerlendirilmesi. (Doktora tezi) 02.02.2017 tarihinde http://www.academia.edu/9371519/YET%C4%B0%C5%9EK%C4%B0N_E%C4%9E%C4%B0T%C4%B0M%C4%B0_PROGRAMLARINI_PLANLAMA_S%C3%9CREC%C4%B0_A%C3%87ISINDAN_BEN%C4%B0M_A%C4%B0LEM_KURS_PROGRAMININ_DE%C4%9EERLEND%C4%B0R%C4%B0LMES%C4%B0 adresinden alınmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü, (2011). *Halk Eğitim Merkezleri İmaj Araştırma Raporu*, Ankara.

Seven, M. A. ve Engin, A.O. (2007). Türkiye’de Kadının Eğitimi Alanındaki Eşitsizlikler, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 9, Sayı: 1, 177-188. 03. 02. 2017 tarihinde <http://e-dergi.atauni.edu.tr/ataunisobil/article/view/1020000400> adresinden alınmıştır.

Taşçı, D. ve diğerleri. (2015). Eskişehir’de Yaşam Boyu Öğrenme Başlığı Altında Yetişkin Eğitiminin Analizi, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 34, 197-211.

Tor, H. ve Ağlı, E. (2016). Kadın ve Eğitim. *JRET*, Haziran 2016, Cilt 5, Özel sayı, ISSN: 2146-9199, 67-74.